

KORECEDEKİ ÇİNCE KÖKENLİ KELİMELERİN (HANCA) YERİ VE KORECE ÖĞRETİMİNDEKİ ÖNEMİ

Pınar Altundağ

Özet

Korecenin yaklaşık %70'i Çince kökenli kelimelerden oluşmaktadır. Korece kelime bilgisinin ilerletilebilmesi için Çince kökenli kelimelerin öğrenilmesi son derece önemlidir. Bu çalışma, Korece öğretiminde Çince kökenli kelimelerin öğretiminin önemini vurgulamayı amaçlamaktadır. Öğrenciler etkili ve kalıcı kelime öğrenme becerilerini, Çince kökenli kelimeleri ve bu kelimeleri oluşturan karakterlerin anlamlarını öğrenerek geliştirebilmektedir. Çince kökenli kelimelerin öğrenilmesi aynı zamanda, benzer anlamdaki kelimelerin tahmin edilmesinde ve daha kolay öğrenilmesinde de önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar kelimeler: *Kore dili, Çince kökenli kelimeler, Korece öğretimi, kelime öğretimi.*

SINO-KOREAN WORDS (HANCHA) IN KOREAN LANGUAGE AND THE IMPORTANCE OF SINO-KOREAN WORDS (HANCHA) IN KOREAN LANGUAGE TEACHING

Abstract

Sino-Korean words consist of almost 70% of Korean language. In order to enhance the knowledge of Korean Language it is necessary to learn Sino-Korean words. This study aims to emphasize the necessity for the teaching of Sino-Korean words in Korean Language teaching. Learners could improve their long-term memory of the words by learning the form and meaning of learned Sino-Korean words. In addition, learners could build up their vocabulary learning strategies to infer unknown Sino-Korean vocabularies by learning Sino-Korean words (word family) with similar meanings.

Key words: *Korean language, Sino-Korean words, Korean language teaching, vocabulary teaching.*

Giriş

Korece, günümüzde Kore yarımadasında Güney Kore ve Kuzey Kore tarafından kullanılan resmi dildir. Farklı görüşler ve tartışmalar olmasına karşın Korece, dil aileleri sınıflandırmasına göre Altay Dilleri arasında kabul edilmektedir¹.

“Kore abecesi bir başka deyişle Hangıl (한글), Kore yarımadasında kullanılan abecenin adıdır. Kore abecesi, Choson Hanedanlığı’ndan IV. Kral Sejong’un önderliğinde oluşturulan bir komisyon tarafından, 1143 yılında hazırlanmış ve 1446 yılında Hunminchongım (훈민정음) adı verilen kitapla halka tanıtıldıktan sonra da kullanılmaya başlanmıştır. Kore abecesindeki harfler, harflerin sesletimi sırasında dilin ağız içindeki konumu ve yeryüzü-gökyüzü-insan üçgeninden esinlenilerek şekillendirilmiştir. 1913 yılından itibaren Kore abecesi Hangıl olarak adlandırılmaya başlanmıştır” (Kim ve Gökmen, 2002:2). “Hunminchongım” (훈민정음) *halka öğretilen doğru ses* anlamına gelmektedir.

Bu çalışmada, Korece içerisindeki Hangıl ile yazılan Çince kökenli kelimelerin Korece öğretimindeki yeri ve öneminin vurgulanması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda öncelikle Çince karakterlerin nasıl yazıldıkları ve bu karakterlerin bir araya gelerek Çince kökenli kelimeleri nasıl oluşturdukları anlatılacaktır.

1. Korecedeki Kelime Türleri

Kore abecesi oluşturulmadan önce, özellikle yazı dilinde Çince karakterler oldukça yaygın bir biçimde kullanılmıştır. Kore abecesi oluşturulana kadar olan süre içerisinde özellikle soylu sınıf ve hükümet yazı dilinde idu adı verilen (Korece kelimelerin Çince karakterlerle transkripte edildiği bir yazı sistemi) sistemi kullanıyordu. Halkın büyük bir bölümünün okuma yazma bilmemesi toplumsal açıdan sorun olmakla birlikte kültürel gelişime de büyük oranda engel oluyordu. “Yabancı bir köken olması nedeniyle, 15.yy’a kadar kullanılan Çince karakterler Korecedeki seslerin fonetik açıdan ifade edilmesinde yetersiz kalıyordu” Gökmen (2007,65). Tüm bu gelişmeler, Korecedeki tüm sesleri ve dilbilgisel yapıları net bir biçimde betimleyecek bir abecenin gerekliliğini açıkça göstermektedir.

Günümüzde Kore’de Çince karakterlerin kullanımında azalma görülse de²; Korecede Çince kökenli kelimelerin (Hanca) varlığını yadsımak mümkün değildir. “Kore abecesinin oluşturulmasından sonra da 19.yy’a kadar resmi belgelerin ve

1 Korecenin hangi dil ailesine ait olduğu ile ilgili olarak farklı görüşler yer almaktadır. Lee, Iksop, Lee, Sang-Oak’da (1997) Korecenin kökenine ilişkin yapılmış olan çalışmalara geniş yer verilmiştir. Kaynakta, Korecenin kökeni henüz belli olmayan” bir dil olduğundan bahsedilmekte aynı zamanda da Korece ve Japoncanın Altay dil ailesiyle ilişkilendirildiğinden söz edilmektedir. Aynı şekilde Choi (2010)’da da Korecenin ait olduğu dil ailesi ve Ural-Altay dilleri hakkında detaylı bilgilere yer verilmiştir. Kim ve Gökmen (2002)’de de Korecenin, diller üzerinde yapılan sınıflandırmada Altay Dilleri arasında kabul edildiği bilgisine yer verilmektedir.

bilimsel kitapların büyük bir kısmı Çince ile yazılmaya devam etmiştir. Dilde yapılan “yazılı ve sözlü dili birleştirme çalışmaları” (언문일치) sonrasında Kore abecesi (Hangıl) ve Çince karakterlerin birlikte kullanılması yangınlaşmıştır” (Lee, Iksop, Lee, Sang-Oak: 1997, 15).

Çinceden ödünç alınarak Koreceye yerleşen kelimelerin dilden çıkarılmasının mümkün olmaması ve aynı zamanda kullanılan Hanca karakterlerin, kelimelerin anlamlarını ayırt etmede büyük önem taşıdığı düşünüldüğünde; Çince kökenli kelimelerin (Hanca) Korecedeki önemi çok daha net olarak anlaşılabilir.

Park (2010:33-40), Korecenin üç farklı kelime türünden oluştuğu belirtmektedir. Bu kelime türleri; öz Korece kelimeler (고유어), Hanca kelimeler (한자어) ve yabancı dilden gelen kelimeler (외래어) olarak sınıflandırılmıştır. Bu kelime türlerini açıklayacak olursak;

- **Öz Korece Kelimeler (고유어/固有語)** : Öz Korece kelimeler başka dilden alınmamış, kökeni Korece olan kelimelerdir. Bu kelimelerin kökenleri eski dönemlere dayanmakta ve o dönemlerden itibaren kullanılmaktadırlar. Vücutla ilgili olan el (손), ayak (발), burun (코), göz (눈) kelimeleri ve bir (하나), iki (둘), üç (셋) gibi öz Korece sayılar, öz Korece kelimelere örnek olarak verilebilir. Korece’de bulunan ve anlamlı cümleler oluşturan eklerin çoğunluğu öz Korece kelimelerden oluşmaktadır. Aynı zamanda öz Korece fiillerin birçoğunun birden çok anlamı bulunmaktadır.
- **Hanca Kökenli Kelimeler (한자어/漢字語)**: Hanca kökenli kelimeler, Çince ile yazılan karakterlerden gelmektedir. Çince kelimeler Koreceye diğer yabancı kelimelerin aksine, yazılı dilden girerek kullanılmaya başlanmıştır. Burada belirtilmesi gereken en önemli nokta, Korece’de bulunan Hanca kelimelerin Çince değil Korece telaffuz edilerek Kore abecesi (Hangıl) ile yazılmalarıdır. Örneğin Hanca kelimesi Çince karakterlerle yazıldığında 漢字 [Hanzi], olarak sesletilirken; Korece 한자 olarak yazılıp [Hancha] olarak sesletilmektedir. Aynı zamanda, Hanca kökenli kelimelerin içerisinde Japoncadan gelen ve Koreceden oluşturulan Hanca kelimeler de bulunmaktadır. Korecede bulunan Hanca kökenli kelimelerin oranı toplamda %60’ın üzerindedir. Bu bağlamda, Korece öğrenirken Hanca kökenli kelimelerin bilinmesi ve öğrenilmesi son derece önemlidir.
- **Yabancı Dilden Gelen Kelimeler (외래어/外來語)**: Korecede, Çinceden gelen kelimelerin dışında başka dillerden kelimeler de bulunmaktadır. İngilizceden gelen ve Hangıl ile yazılan 버스 [Bosi] (Otobüs), 택시 [tekşi] (taksi) kelimeleri yabancı dilden gelen kelimelere örnek olarak verilebilir. Korece içerisinde İngilizce dışında başka dillerden gelen kelimeler de bulunmaktadır.

2 Lee, Iksop, Lee, Sang-Oak’a (1997,16) göre Kuzey Kore’de 1949 yılından itibaren Çince karakterlerin kullanımına son verilmiştir.

2. Çince Karakterlerin Oluşumu

Grant'a (1995, 14) göre Çince karakterler, ilk olarak nasıl oluşturulduklarına ya da daha sonradan nasıl anlam kazandıklarına göre geleneksel olarak altı kategoride değerlendirilmektedir. Farklı birleştirme yöntemleri ile mevcut olan karakterler yeni anlamlar kazanarak asıl anlamı ile bağlantılı, benzer ya da bağlantısız, farklı anlamlar kazanmaktadırlar.

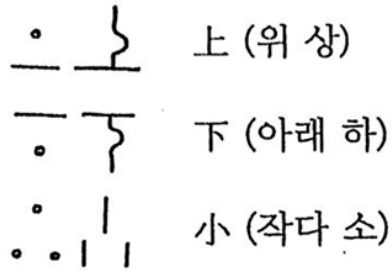
Karakterlerin oluşum biçimleri aşağıdaki gibidir:

1. **Basit Piktogramlar (Resimsel Gösterim) (상형문자):** Doğada var olan nesnelerin görünüşlerine ve biçimlerine bakılarak oluşturulan karakterlerdir. Bu karakterlerin çizimleri tarihsel süreçte değişim göstermiştir. Aşağıdaki örnekte sırasıyla, ay, ateş ve su karakterlerinin tarihsel süreçte nasıl yazıldıkları ve uğradığı değişiklikler gösterilmektedir.

Resim 1- Hanjawa Hamkye Beunun Hangugo 1 (Lee, Hee Kyung, vd., 2010)

2. **Basit Grafikler (Basit Diyagram) (지사문자):** Genellikle resimlerle ifade edilemeyen soyut kavramları belirtmek için oluşturulan karakterlerdir. Aşağıda sırasıyla, üst, alt ve az anlamına gelen karakterlerin tarihsel süreçte nasıl yazıldıkları ve uğradıkları değişiklikler gösterilmektedir.

Resim 2- Hanjawa Hamkye Beunun Hangugo 1 (Lee, Hee Kyung, vd., 2010)

3. **Birleştirme Karakterler (결합원리/회의):** Var olan iki karakterin bir araya gelerek yeni anlamlı bir kelime oluşturması anlamına gelmektedir. Bu karakterler aynı karakterler olabildiği gibi farklı karakterler de olabilmektedirler.

Hanca Karakter ve Okunuşu	Karakterlerin Okunuşları	Yeni Karakterin Korece Yazılışı (Anlamı)	Türkçe Anlamı
明(日+月) (Güneş 日+Ay 月) 명 [myong]	日 → 일 [il] 月 → 월 [wol]	밝다 [Balkda]	Parlak
木(木 + 木) (Ağaç 木+ Ağaç 木) 림 [lim]	木 木 [mok]	수필 [Supil]	Orman

Yukarıdaki ilk örnekte görüldüğü üzere, “güneş” ve “ay” karakterleri bir araya gelerek “parlak” kelimesini; iki tane “ağaç” karakteri ise bir araya gelerek “orman” kelimesini oluşturmaktadır. Bu karakterlerin her birinin okunuşları ayrı olduğu gibi yeni oluşturulan karakterin okunuşu da farklıdır.

4. **Fonetik Birleştirme (형성문자):** Var olan iki ya da daha fazla karakterin birleştirilmesi ile yeni bir kelime oluşturulması anlamına gelmektedir. Bu oluşumda bir araya gelen karakterlerden biri yeni karakterin okunuşunu diğer(ler)i ise karakterin anlamını oluşturmaktadır. Bu oluşum dört farklı biçimde yapılabilmektedir.

- Sol taraf anlam sağ taraf ses
- Sol taraf ses sağ taraf anlam
- Sol taraf anlam üst taraf ses
- Dış taraf anlam iç taraf ses

Hanca Karakter ve Okunuşu	Karakterlerin Okunuşları	Yeni Karakterin Korece Yazılışı (Anlamı)	Türkçe Anlamı
雲(雨+ 云) (雨Yağmur + Konuşmak 云) 운 [un]	雨 → 우 [u] 云 → 운 [un]	구름 [Gurım]	Bulut
霜(雨 + 相) (雨Yağmur + Karşılıklı相) 상 [sang]	雨 → 우 [u] 相 → 상 [sang]	서리 [Seori]	Sis

5. **Türetme Karakterler (전주문자):** Var olan karakterin anlamından ya da sesinden faydalanılarak türetilen yeni karakterlerdir. Örneğin, önce “müzik” anlamına gelen 樂(악) karakterinden “eğlenmek” anlamına gelen 樂(락) ve “hoşlanmak” anlamına gelen 樂(요) karakterleri türetilmiştir. Buradaki türetme mantığı, karakterin ilk anlamının yaptığı çağrışımlardır.
6. **Rastgele Oluşturulan Karakterler (가차문자):** İlgili karakteri ya da kelimeyi oluşturmak için uygun bir karakterin bulunamadığı durumlarda oluşturulmuş olan karakterlerdir. Bu karakterler daha önceden var olan karakterlerin anlamlarına bakılmaksızın, seslerinin (ya da bazılarının simgesel çağrışımlarının) ödünç alınmasıyla oluşturulmuş karakterlerdir. Yabancı dilden gelen kelimelerin yazılmasında bu yöntem sıkça kullanılmaktadır.

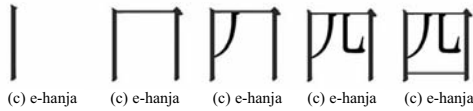
Örneğin; olumsuzluk anlamındaki 弗(불) karakteri, dolar sembolüne (\$) benzerliği nedeniyle, “dolar” kelimesini yazarken kullanılmaktadır. Diğer bir örnekte İngilizce Asya (Asia) kelimesi ise, anlamından bağımsız olarak bu kelimenin sesini karşılayan karakterlerin bir araya getirilmesi ile oluşturulmakta ve 亞細亞 şeklinde yazılmaktadır.

Karakterlerinin oluşum kurallarını ve felsefesini anlamak, karakterlerin daha kolay anlaşılmasını ve öğrenilmesini sağlamaktadır. Her bir karakterin birden fazla anlamı olabileceği için bu karakterlerin ayrı ayrı olarak anlamını bilmek, bir araya gelecek farklı anlam oluşturan karakterlerin anlamlarının tahmin edilmesinde kolaylık sağlamaktadır.

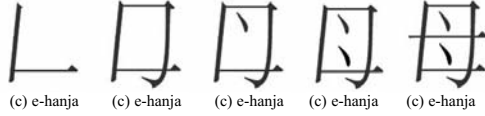
3. Hanca ile İlgili Temel Kavramlar

Hancalar öğrenilirken bazı temel kavramların bilinmesi gerekmektedir. Bu kavramlar, öğrenilen ya da öğrenilecek hancanın temel anlamının belirlenmesine ve daha kolay öğrenilmesine yardımcı olmaktadır. Bu kavramlar aşağıda belirtilmiştir.

- Vuruş: Karakterin çizim aşamasındaki her bir çizgiye verilen addır. Hancalar kaç vuruşlu olduklarına göre de gruplandırılabilirler. Örneğin “四” yani “dört” sayısını ifade eden karakter beş vuruşlu bir karakterdir.

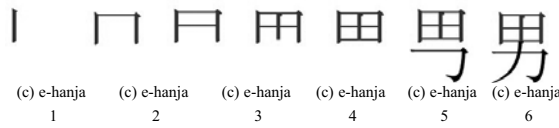
- Vuruş Sırası: Karakterin nasıl çizildiğini gösterir. Karakterlerin yapısına göre çizim şekilleri de farklılık göstermektedir.³ Karakterlerin yazılışında bu sıranın takip edilmesi önemlidir. Örneğin, “anne” anlamına gelen karakterin yazılış sırası aşağıdaki gibidir.

- Temel Karakter (Radikal): Bir karakterin oluşmasındaki temel karakteri ifade eden kavramdır. Korecede 部首 [busu] olarak adlandırılmaktadır. Bazı hanca karakterlerin kendileri busu iken, bazı karakterler ise busulara farklı bir karakterin eklenmesi ile oluştururlar. Örneğin, 男 yani erkek anlamına gelen karakterin temel karakteri (busu) “tarla” anlamına gelen 田 karakteridir. 田 (tarla) ve 力 (güç) anlamına gelen iki karakter birleştirilerek “erkek” anlamındaki 男 karakteri oluşturulmuştur. Mantıksal olarak düşünüldüğünde, tarlada çalışıp güç harcayan kişi erkektir anlamı çıkarılmaktadır. Karakterlerin birçoğu bu şekilde bir mantıktan yola çıkılarak oluşturulmuştur. Bu yöntem karakterin daha kolay öğrenilmesine ve öğrenilen karakterin akılda kalmasına yardımcı olmaktadır.

Kendisi temel karakter (busu) olan karaktere, “altın” anlamına gelen 金 karakteri örnek olarak verilebilir. Sekiz vuruşluk bu hancanın kendisi busu yani temel karakterdir.

- Vuruş Sayısı: Vuruş sayısı karakterin kaç vuruşta yazıldığını belirtmektedir. İki farklı vuruş sayısı vardır. Bunlardan ilki temel karakter (busu) haricindeki vuruş sayısı diğeri ise temel karakter (busu) eklenerek belirtilen toplam vuruş sayısı. Örneğin, erkek anlamına gelen 男 karakterinin, temel karakterindeki (busu) vuruş sayısı beş iken toplam vuruş sayısı yedidir.

Ses ve Anlam: Daha önce de belirtildiği gibi; Korece açısından değerlendirildiğinde karakterin yazılışından çok anlamının ve bu karakterden türetilen kelimelerin öğrenilmesi Korece öğrenenler açısından daha etkili ve daha faydalıdır. Hanca öğrenen ders kitaplarında ya da hanca sözlüklerinde karakterin öncelikle Korece anlamı daha sonra ise Korecede nasıl telaffuz edildiği belirtilmektedir. Aşağıda görüleceği

³ Bu çalışmada, Çince karakterlerin yazılışı değil anlamının öğrenilmesinin önemi vurgulandığından karakterlerin yazılış sırası ile ilgili detaylı bilgi verilmeyecektir. Konu hakkında detaylı bilgi için bkz. (Son,1997, Grant 1995).

üzere “baba” anlamına gelen 父 karakterinin Korece’de yazılışı 아버지], sesletimi ise [aboji] iken, Çince karakterin Korecedeki sesletimi 父 [bu] şeklindedir.

Başka bir örnekle açıklayacak olursak, “anne” anlamına gelen 母 karakterinin Korece yazılışı 어머니], sesletimi ise [omoni] iken; Çince karakter 母, Korecede 모 [mo] olarak sesletilmektedir. Bu nedenle hancaların okunuşlarının ve anlamlarının karıştırılmaması büyük önem taşımaktadır.

Yukarıda belirtilen temel kavramlar, Korecedeki öz Korece olan ve olmayan kelimelerin ayırt edilmesinde ve Korecede var olan Çince kökenli kelimelerin öğrenilmesinde büyük kolaylık sağlamaktadır.

4. Hanca Kökenli Kelimelerin Korecedeki Yeri ve Önemi

Tarihi gelişim süreci göz önünde bulundurulduğunda, coğrafi konumunun da etkisiyle Kore eski dönemlerden beri Çin’den ve bu coğrafyadan yoğun bir biçimde etkilenmiştir. Bu nedenle de kültürel açıdan iki toplum arasında sürekli bir etkileşimin var olduğu söylenebilmektedir. Bu etkileşimin en somut sonuçlarından birisi de yazılı dildeki etkilerdir. Öyle ki, 15.yy’a kadar Koreliler konuşma dillerini yazıya aktarırken Çince karakterlerden faydalanmışlardır. Bu döneme kadar gelinen süreçte Çince karakterler kullanılarak yapılan eserler de bulunmaktadır.

Çalışmanın başında da belirtildiği gibi; ne yazık ki yazı dilinde kullanılan Çince karakterlerin yalnızca üst sınıf insanlar ve aydın kesim tarafından bilinmesi, sınıfsal farklılıklara da neden olmuştur. Halkın büyük bir kısmının okur yazar olmaması toplumsal yönden sorunlara neden olmuş ve bu sorunlar kültürel gelişmeyi de olumsuz yönde etkilemiştir. 1446 yılında Kral Sejong ve beraberindeki bilim insanlarının uzun süren çalışmaları neticesinde, şu anda Kore yarımadasında kullanılan ve Korece’nin sorunsuz bir şekilde yazılabilesini ve sesletilebilmesini sağlayan “Hangıl” tüm halka tanıtılmıştır. Hangıl’ın oluşturulması ve halka öğretilmesi Çince karakterlerin tamamen Koreceden çıkarılması anlamına gelmemektedir. Günümüzde halen kimi resmi yazışmalarda, belgelerde ve bazı gazetelerde Çince karakterlerin (hanca) kullanılmakta olduğu görülmektedir.

Kore abecesi Hangıl ile yazıya dökülen Kore Dili içerisinde Çince kökenli kelimelerin (hanca) sayısı yadsınamaz ölçüdedir. Bu nedenle, Korece öğrenenlerin hanca eğitimi almaları son derece önemlidir. Burada “hanca eğitimi” olarak belirtilen kavram Çince karakterlerin yazılışından çok bu karakterlerin ifade ettiği anlamların öğrenilmesi ve kullanılabilmesidir. Hanca kelimelerin karşılığı olan öz Korece kelimeler elbette ki bulunmaktadır fakat hanca kökenli kelimelerden türetilmiş ve Hangıl ile yazılan kelimelerin sayısı da oldukça fazladır. Temel seviye Korecenin içeriğinde öz Korece kelimelerin sayısı fazla iken seviye ilerledikçe hanca kelimelerin sayısı da artmaktadır.

Örneğin, Korecede anne ve baba kelimelerini ayrı ayrı ifade eden öz Korece kelimeler bulunmaktadır. Anne ve babayı ifade eden “ebeveyn” kelimesi ise hanca kökenli kelimelerle oluşturulmuştur.

Açıklayacak olursak;

Çince Karakter ve Anlamı	Karakterin Korecedeki Telaffuzu	Korece’de Karşılık Gelen Kelime	Yeni Türetilen Kelime ve Telaffuzu	Korece Anlamı
父	부[bu]	아버지 [aboji]	父母	Anne-Baba (Ebeveyn)
母	모[mo]	어머니 [omoni]	부모 [Bumo]	

Anne- baba, yani “ebeveyn” kelimesi, hancaların bir araya gelerek oluşturduğu yeni bir kelimedir.

Aynı şekilde, evden ayrılmak, evini ayırmak kelimesi de iki farklı hanca karakter olan, “bölmek” anlamındaki 分 ve “ev” anlamındaki 家 karakterlerinin bir araya gelmesi ile oluşan yeni bir kelimedir.

Çince Karakter ve Anlamı	Karakterin Korecedeki Telaffuzu	Korece’de Karşılık Kelime ve Telaffuzu	Yeni Türetilen Kelime	Korecedeki Anlamı ve Telaffuzu
分	분[bun]	나누다 [nanuda]	分家	Evi ayırmak [Bunga]
家	가[ga]	집 [cib]	분가	

Bu oluşumdan farklı olarak hanca bilgisi, hanca karakterlerin anlamından türetilerek oluşturulan kelimelerin de kolayca tahmin edilmesini ve anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu açıdan düşünüldüğünde hanca eğitimi, Korece kelime dağarcığının zenginleştirilmesine önemli katkılar sağlamaktadır. Bu konuyu daha net bir şekilde anlayabilmek için aşağıdaki örnekler incelenmelidir.

學 karakteri “öğrenmek” anlamına gelen ve Korecede 학 [hag] olarak sesletilen bir karakterdir. Korecede 학 [hag] ile başlayan ve öğrenmek ile ilgili olan kelimelerden bazıları aşağıda belirtilmiştir.

學生 → 학생[hagseng] (öğrenci)

學校 → 학교[haggyeo] (okul)

學期 → 학기[haggi] (dönem)

Aynı şekilde, 來 “gelmek” anlamına gelen ve Korece’de 래 [ne] olarak sesletilen bu karakteri içeren ve gelecek ile ilgili olan kelimelerden bazıları aşağıda belirtilmiştir.

- 來日 → 내일 [neil] (yarın)
來年 → 내년 [nenyeon] (gelecek yıl)
未來 → 미래 [mire] (gelecek)

Yukarıda verilen örnekler çoğaltılabilir. Örneklerden de anlaşılacağı gibi, hanca karakterleri bilmek ve tanımak Korece kelime bilgisinin ilerletilmesinde büyük önem taşımaktadır. Yalnızca örnekte belirtilen iki hancanın bilinmesi ile en az altı kelimenin anlamı kolayca tahmin edilebilmekte ve öğrenilebilmektedir.

Hanca karakterleri tanımak, Korecede farklı anlama gelen kelimelerin ayırt edilmesinde de kolaylık sağlamaktadır. Aynı sesletilen birden fazla hanca karakter olduğundan, kelimenin içerdiği hanca karaktere bakılarak hangi anlama geldiği/gelebileceği kolayca tahmin edilebilmektedir. Örneğin, her biri 동 [dong] olarak sesletilen fakat anlamları birbirinden farklı olan birçok farklı hanca karakter bulunmaktadır.

“Aynı” anlamına gelen 同 karakteri ile yapılan kelimelerden bazıları aşağıda belirtilmiştir:

- 同時 → 동시[dongşi] (aynı saatte),
同甲 → 동갑[donggap](aynı yaşta olan/yaşıt)
同和 → 동화[donghwa] (**benzetme/asimilasyon**)

“Hareket etmek” anlamına gelen 動 karakteri ile yapılan kelimelerden bazıları aşağıda belirtilmiştir:

- 活動 → 활동[hwaldong] (etkinlik/aktivite),
運動 → 운동[undong] (spor),
行動 → 행동[hengdong] (hareket/davranış)

“Çocuk” anlamına gelen 童 karakteri ile yapılan kelimelerden bazıları aşağıda belirtilmiştir:

- 兒童 → 아동[adong] (çocuk),
童話 → 동화[donghwa] (**çocuk hikayesi/masalı**),
童心 → 동심[dongşim] (çocuk ruhlu /çocuksu)

Aynı hanca karakterle oluşturulan yakın anlamlı kelimeler dışında; yukarıda koyu harflerle yazılan Korece yazılışları aynı fakat hanca karakterleri farklı olan ve farklı anlama gelen iki kelime bulunmaktadır: **동화[donghwa]**. Kelimelerden birisinin anlamı “asimilasyon” iken diğerinin anlamı “çocuk hikayesi”dir. Korece’de bu şekildeki kelime örnekleri çoğaltılabilir. Bu türdeki kelimelerin ayırt edilmesinde hanca karakterlerin bilinmesi büyük önem taşımaktadır.

Korecede dört hanca karakterden oluşan ve içerisinde kültürel öğeleri de barındıran deyimler de bulunmaktadır. Bu deyimler aracılığı ile verilen mesajların doğru bir biçimde anlaşılabilmesi için hanca karakterlerin anlamlarını bilmek gerekmektedir. Hanca karakterleri içeren deyimlerden iki tanesi aşağıda örneklendirilmiştir.

1. 一石二鳥 : 일석이조 (Bir taşla iki kuş)
— (Bir)石(Taş)二(İki)鳥(Kuş) → 일(Bir)석(Taş)이(İki)조(Kuş)
2. 耳目口鼻: 이목구비(eli yüzü düzgün/güzel)
耳(Kulak)目(Göz)口(Ağız)鼻(Burun) → 이(Kulak)목(Göz)구(Ağız)비(Burun)

Yukarıda 1 Numaralı örnekte açıklamada belirtildiği gibi; bir, taş, iki, kuş kelimeleri bir araya gelerek Türkçe “bir taşla iki kuş vurmak” anlamına gelen deyimini oluşturmaktadır. Aynı şekilde iki numaralı örnekte de; burun, kulak, göz ve ağız kelimeleri bir araya gelerek “güzel” anlamını ifade eden deyimini oluşturmaktadır. Korecede bu şekilde oluşturulan deyimlerin anlamlarını tahmin edebilmek için hanca bilgisine ihtiyaç duyulmaktadır.

Örneklerden ve açıklamalardan anlaşılacağı üzere, hanca bilgisi Korece bilgisinin ve kelime dağarcığının genişletilmesi için gereklilikten öte zorunluluktur. Korecede dil seviyesi ilerledikçe, hanca kelimelerin sayısı da artmaktadır. Bu nedenle Korece dil düzeyinin ilerletilmesinde hanca kökenli kelimelerin öğrenilmesi/öğretilmesi son derece önemlidir.

Sonuç

Bir dili öğrenmek, o dilin kültürünün içine girebilmek ve o kültürü anlayabilmek anlamına gelmektedir. Hedef dilin kültürünü oluşturan ve o kültürün parçası olan öğelerin öğrenilmesi, hem dilin öğrenilmesini kolaylaştıracak hem de kalıcı bir öğrenmenin gerçekleştirilmesini sağlayacaktır.

Korece açısından düşünüldüğünde hanca eğitimi, hem Kore kültürünün öğrenilmesi hem de Korece kelime hazinesinin zenginleştirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Hanca eğitiminin Koreceyi öğrenme/öğretme sürecinde sağladığı faydalar özetlenecek olursa;

- Hanca bilgisi sayesinde, anlamı bilinmeyen Korece kelimelerin anlamları kolayca tahmin edilebilir. Tek bir hanca karakterin bilinmesiyle birbiri ile ilişkili birçok farklı kelime öğrenmek mümkündür. Ayrıca, anlamları farklı olduğu halde bir araya gelerek türetilen yeni kelimelerin öğrenilmesinde de hanca bilgisinin önemi çok büyüktür.
- Hanca bilgisi, aynı sesletilen fakat farklı anlamda kullanılan karakterlerin ayırt edilmesini dolayısıyla kelimelerin anlamlarını kolayca ve doğru bir biçimde öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır.
- Hanca bilgisi; atasözleri, deyimler gibi içerisinde kültürel unsurları da barındıran yapıların kolayca anlaşılmasını ve öğrenilmesini sağlamaktadır.
- Hanca kelimelerin öğrenilmesi, etkili ve kalıcı bir kelime öğreniminin ve öğretiminin daha sistematik ve kolay gerçekleştirilmesini sağlamaktadır.

İlk bakışta zor ve karmaşık olduğu düşünülen hanca karakterler aslında Korece kelimelerin öğrenilmesi aşamasında yol gösterici birer rehber niteliğindedir. Yabancılar için Korece öğretiminin, özellikle Korece kelime öğretiminin etkili ve kalıcı bir biçimde gerçekleştirilmesi için hanca öğretiminin önemi göz ardı edilmemelidir.

Kaynakça

- Choi, Han Woo, (2010), *Türkçe, Korece, Moğolca ve Mançu-Tunguzca'nın Karşılaştırmalı Ses ve Biçim Bilgisi*, Türk Dil Kurumu Yay., Ankara.
- Gökmen, M. Ertan, Kim Seong Ju, (2002), *Korece Dilbilgisi*, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara.
- Gökmen, M. Ertan, (2007), The Aesthetic Features of Korean Alphabetic System Hangeul, *Dil Dergisi*, Sayı 137, syf.64-71.
- Grant, K. Bruce, (1995), *A Guide to Korean Characters- Reading and Writing Hangeul and Hanja*, Hollym Pub., Seoul, Korea.
- Kim, vd, 2008, *Sara Itmun Hangeul-Hancasongo*, Korea Language Plus Pub.,Seoul.
- Lee, Hee Kyung, vd, (2010), *Hanjawa Hamkye Beunun Hangeul 1*, Yonsei University Press, Seoul.
- Lee, Iksop, Lee, Sang-Oak, (1997), *Hangeul-ui eoneo*, Shingoo Munhwasa Press, Seoul.
- Park, Dong Geun, (2010), *Everything You Wanted to Know About the Korean Language*, The National Institute of the Korean Language, Seoul, Korea..
- Son, Yeon Ca, (1997), *Weguginul Wihan Senghwal Hanca*, Yonsei University Korean Language and Education Institute, Seoul.

İnternet Kaynakları

<http://dic.daum.net/index.do?dic=hanja>

<http://hanja.naver.com/>